

Studenti a absolventi: Víte, kdy musíte/nemusíte platit pojistné na sociální zabezpečení?

Praha 7. 6. 2017

Budoucí absolventi středních a vysokých škol se často ptají, zda po ukončení studia musí začít pojistné na sociální zabezpečení platit. To však záleží na konkrétní situaci. Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) proto přináší přehled těch nejtýpějších.

Po ukončení školy

Samotným ukončením studia povinnost odvádět pojistné nevzniká, tato povinnost souvisí zpravidla se zahájením výdělečné činnosti. Pokud tedy absolvent zůstane po ukončení studia nezaměstnaný, bez ohledu na to, zda se zaeviduje či nezaeviduje na úřadu práce, pojistné na sociální pojištění odvádět nemusí. Má však možnost přihlásit k [dobrovolnému důchodovému pojištění](#), pokud chce, aby se mu tato doba v budoucnu počítala pro důchod.

Po nástupu do zaměstnání

Když absolvent po ukončení studia nastoupí do zaměstnání, plní za něj povinnosti v sociálním zabezpečení jeho zaměstnavatel – to znamená, že za zaměstnance odvádí pojistné na sociální zabezpečení a zasílá do evidence ČSSZ zákonem stanovené informace a doklady (evidenční list důchodového pojištění). To neplatí pouze v případě tzv. zaměstnání malého rozsahu, kdy příjem nedosahuje 2 500 Kč za kalendářní měsíc, a při činnosti vykonávané na základě dohody o provedení práce, pokud výše započitatelného příjmu v měsíci nepřesahuje částku 10 000 Kč.

Při zahájení podnikání

Zahájení podnikání, přesně řečeno samostatné výdělečné činnosti, je třeba oznámit okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) podle místa bydliště. Pokud je podnikání hlavní činností, je placení důchodového pojištění povinné. Je-li podnikání vedlejší činností, což je např. právě při studiu (vč. brigád), je povinnost odvádět důchodové pojištění závislá na výši dosažených příjmů.

Při prázdninové brigádě

Je-li prázdninová brigáda činností, která zakládá účast na pojištění, plní povinnosti vůči ČSSZ za studenta zaměstnavatel. Období takové brigády pak může být započítáno pro nárok na budoucí důchod.

Při vycestování do zahraničí

Studenti, kteří nejsou výdělečně činní a sociální pojištění neplatí, nemají vůči ČSSZ žádnou povinnost ani při vycestování do zahraničí na stáž či studijní pobyt. Nemusí ČSSZ v těchto případech nic hlásit. Pokud budou v zahraničí pracovat, je třeba vědět, že v rámci EU platí pro sociální zabezpečení evropská koordinační pravidla, která určují, do kterého systému sociálního zabezpečení se z příjmu bude platit pojistné. Obvykle se platí do systému toho státu, kde je práce vykonávána. O povinnostech v konkrétním státě je třeba se informovat u příslušné instituce daného státu.

Základní informace pro studenty o právech a povinnostech v oblasti sociálního zabezpečení, nemocenském a důchodovém pojištění a nárocích na dávky shrnuje leták [Sociální zabezpečení - informace pro studenty](#). S konkrétními dotazy týkajícími se důchodového a nemocenského pojištění a pojistného na sociální zabezpečení poradí odborníci na OSSZ.